

Δρ. Γιώργος Μαντάνης*

«Θέλουμε τη βιομηχανία δίπλα στο τμήμα μας»

Η αφορμή ήταν η εκλογή του στη θέση του προϊσταμένου του Τμήματος Σχεδιασμού και Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου στην Καρδίτσα. Τα θέματα συζητήσης πολλά. Το ξύλο, το μέλλον του στην Ελλάδα, οι δυσκολίες αλλά και το επίπεδο της ίδιας της σχολής ακόμα και μία συμβουλή στους σπουδαστές του τμήματος. Ο Γιώργος Μαντάνης, σε μία ειλικρινή συνέντευξη με πολλές αλήθειες.

Συνέντευξη στην Ελένη Κεχαγιά

*Ο Γιώργος Μαντάνης, είναι προϊστάμενος του Τμήματος Σχεδιασμού & Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου, του Παραρτήματος Καρδίτσας

Ερ: Ο στόχος σας για το ΤΕΙ είναι...

Απ: Ο στόχος μας είναι στόχος μου. Κύριος στόχος όλων ανεξαιρέτως των μελών εκπαιδευτικού και τεχνικού προσωπικού του τμήματος Σχεδιασμού και Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου (Σ.Τ.Ξ.Ε.) είναι η «εμμονή στην υψηλή ποιότητα της τεχνολογικής εκπαίδευσης και της εφαρμοσμένης έρευνας στο σχεδιασμό επίπλου και ξυλοκατασκευών και στην τεχνολογία ξύλου και επίπλου». Ξέρετε, εμείς έχουμε το προνόμιο αλλά και την ευχαρίστηση να δουλεύουμε ως ομάδα (team effort), εντός και εκτός ΤΕΙ. Και αυτό φαίνεται νομίζω, και κάνει και την όποια διαφορά μας στο ΤΕΙ Λάρισας. Στόχος μας είναι να πρωτοπορούμε στο γνωστικό μας αντικείμενο και να κάνουμε πολλές «καλές πρακτικές» (best practices) και στην εκπαίδευση αλλά και στην τεχνολογική εφαρμογή. Αλλιώς, «το καλύτερο είναι εχθρός του καλού», συνεπώς, δεν επαναπαυόμαστε ποτέ...

Ερ: Επιστρέφοντας στη θέση του Προϊσταμένου, με παραπάνω χρόνια εμπειρίας πια, τι πιστεύετε ότι πρέπει να προσέξετε περισσότερο;

Απ: Όπως γνωρίζετε, το μοναδικό αυτό τμήμα ΤΕΙ ιδρύθηκε μετά από ιδέα και πρωτοβουλία του εξαιρετικού συναδέλφου Καθηγητή Ι. Κακαρά (του οποίου το έργο και την προσφορά αναγνωρίζουμε σε μέγιστο βαθμό) και άρχισε τη λειτουργία του το 1999 και με πλήρη αυτοδυναμία το 2002, όταν κι

Οι σύγχρονες εγκαταστάσεις του Τμήματος στο Παράρτημα Καρδίτσας (ΤΕΙ Λάρισας)

εμείς εκλεχτήκαμε στο Τμήμα, μαζί με τους συναδέλφους Γιώργο Νταλή και Σωτήρη Καραστεργίου, τότε. Τα έτη 2002 έως 2006 ήταν πολύ δύσκολα· οι προτεραιότητες ήταν κυρίως στις κτιριακές υποδομές που έπρεπε να γίνουν και στην ακαδημαϊκή ανάπτυξη. Ήταν σκληρά χρόνια, με απίστευτο κόπο και συνεργατική δουλειά, από την αρχική ομάδα τότε. Οφείλω να τονίσω ότι όλοι οι διατελέσαντες στη διοίκηση, ήτοι, κ. Κακαράς, κ. Παπαδόπουλος, κ. Καραστεργίου, κ. Νταλής, έχουν προσφέρει τα μέγιστα στο τμήμα και διοικητικά και ακαδημαϊκά. Σήμερα, αναλαμβάνω τη διοίκηση του τμήματος με μεγάλη δύναμη και εμπειρία και με πιο πολλές ανέσεις: με άρτιες υποδομές και εργαστηριακό εξοπλισμό, με ένα πλήθος αξίων συναδέλφων, 16 στον αριθμό που στελεχώνουν επάξια το τμήμα, και με μια ομάδα περίπου 20 προσοντούχων έκτακτων εκπ/κών. Περισσότερο θα προσέξω να γίνει αναβάθμιση σε τομείς που το τμήμα υστερεί, άλλωστε «βελτιώνοντας τα μειονεκτήματά σου γίνεσαι καλύτερος» και τέτοιοι είναι: αρτιότερη διοικητική διάρθρωση, κατάρτιση/σεμινάρια επιμόρφωσης των στελεχών του κλάδου Ξ-Ε, δράσεις για νέο αγγλόφωνο προπτυχιακό ή/και μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών για προσέλκυση αλλοδαπών σπουδαστών, δράσεις έρευνας και συνεργασιών Erasmus με ΑΕΙ της Ευρώπης, δραστηριοποίηση σε Ευρωπαϊκά προγράμματα έρευνας, κ.ά.

Με την ομάδα του Τμήματος στην έκθεση Medwood 2012

Ερ: Το επίπεδο σπουδών στην Ελλάδα σε σχέση με το εξωτερικό...

Απ: Στο γνωστικό αντικείμενό μας, το επίπεδο σπουδών είναι πολύ καλό, αν και υστερούμε κάπως από χώρες όπως π.χ. Γερμανία, Αυστρία, Ελβετία, Σουηδία, Ιταλία· συγκριτικά με τις λοιπές χώρες είμαστε ως Σ.Τ.Ξ.Ε. πολύ καλά θα έλεγα. Σίγουρα, η κατάργηση της βάσης του «10» ήταν απαράδεκτη, χρειαζόμαστε εισακτέους με υψηλότερο μαθησιακό επίπεδο νομίζω, για να «ανεβούμε» περισσότερο ως τμήμα.

Ερ: Οι επιχειρήσεις Ξ-Ε μπορούν να απορροφήσουν τους απόφοιτους του ΤΕΙ;

Απ: Μέχρι πριν 2 χρόνια ήμασταν σε άριστη θέση: δεν προλαβαίναμε να στέλνουμε παιδιά – αποφοίτους σε επιχειρήσεις Ξ-Ε. Τώρα με την σκληρή κρίση (οικονομική και πρωτίστως κοινωνική κρίση κατά την άποψή μου) που βιώνουμε, υπάρχουν σήμερα πολλές δυσκολίες, αν και στην πρόσφατη τελετή ορκωμοσίας, την 10 Δεκ. 2012, το 50% των αποφοίτων μας εργαζόταν ήδη στους κλάδους Ξ-Ε, ενώ αρκετοί αναζητούν ευκαιρίες στο εξωτερικό. Είναι πολύ δύσκολα τα πράγματα, είμαστε όμως αισιόδοξοι, δεν πρέπει να απογοητευόμαστε. Πρέπει όμως και η Πολιτεία να επενδύσει, να δώσει προτεραιότητα στην αριστεία στα ΑΕΙ, να προσέξει ιδιαίτερα τα ΤΕΙ (σημ.: να παραμείνουν μόνο τα οργανωμένα τμήματα ΤΕΙ που έχουν σύνδεση με την ελληνική παραγωγή), και τα τεχνολογικά επαγγέλματα, να μειώσει δραματικά τον αριθμό των εισακτέων σε όλα τα ΑΕΙ (π.χ. 70%). Το τονίζω: μόνον οι άριστοι μαθητές να περνούν στην ανώτατη εκπαίδευση (πανεπιστήμια, ΤΕΙ), να αποδαιμονοποιηθεί η επιχειρηματικότητα, και να δώσουμε ύψιστη προτεραιότητα στην παραγωγή προϊόντων και κατασκευών, στην καινοτομική παραγωγή θα τονίζα.

Ερ: Υπάρχει στήριξη από τις ελληνικές βιομηχανίες Ξ-Ε στην έρευνα και την καινοτομία;

Απ: Οι σχέσεις του τμήματος και των καθηγητών του με τις βιομηχανίες ήταν και είναι άριστες. Υπάρχει στήριξη και σήμερα και υπήρχε πάντα μια δυνατή σχέση συνεργασίας και αλληλοϋποστήριξης. Στην έρευνα, μπορούμε όμως να επενδύσουμε περισσότερο, ειδικά στην εφαρμοσμένη έρευνα και σχεδιάζουμε δράσεις για το άμεσο μέλλον, όταν η κατάσταση βελτιωθεί λίγο. Θέλουμε τη βιομηχανία δίπλα στο τμήμα, και πολλή έγιναν μέχρι σήμερα, ακόμη περισσότερα μπορούν να υλοποιηθούν στο μέλλον.

Ερ: Το επίπεδο σπουδών των αποφοίτων σας είναι ισάξιο των αντίστοιχων σχολών της Ευρώπης;

Απ: Θεωρώ ότι είμαστε καλά, αλλά τα επίπεδα βελτίωσης είναι πολύ μεγάλα. Για τους αποφοίτους μας που είναι μέσα στο πρώτο 30%, θεωρώ ότι άνετα μπορούν να επιτύχουν σε οποιαδήποτε αγορά της Ευρώπης. Ήδη υπάρχουν 7-8 πραγματικά τέτοια παραδείγματα αποφοίτων μας, ειδικά τώρα με την κρίση, που έφυγαν «μετανάστες» και προοδεύουν εξαιρετικά. Μας κάνουν περήφανους.

Ερ: Προβλέπεται να μπορέσουν οι σπουδαστές του ΤΕΙ να κάνουν μεταπτυχιακό στο τμήμα;

Απ: Για τώρα, μ' αυτές τις αρνητικές συγκυρίες, το θεωρώ αδύνατο να γίνει κάτι τέτοιο για λόγους οικονομικούς. Σαν καθηγητής προσωπικά είμαι κατά των μεταπτυχιακών στην ίδια σχολή / ίδρυμα (από όπου αποφοίτησε κάποιος), βλ. inbreeding. Είμαι πολύ υπέρ των μεταπτυχιακών στο εξωτερικό, και ειδικά σε χώρες, π.χ. Γερμανία, Ελβετία, Σουηδία, ΗΠΑ, Καναδά, Ιταλία, Γαλλία, Ολλανδία, για κάτι πολύ ξεχωριστό. Είναι «δώρο Θεού» για ένα ελληνόπουλο να κάνει μεταπτυχιακά σε τέτοιες χώρες! Γενικά όμως το Τμήμα υποστηρίζει τη δημιουργία ενός Μεταπτυχιακού προγράμματος στο ΤΕΙ Λάρισας. Θα το επιδιώξουμε, είναι σήμερα ένας δύσκολος στόχος!.

Ερ: Ποιο πιστεύετε ότι είναι το μέλλον της βιομηχανίας του ξύλου στην Ελλάδα;

Απ: Τι να πω, δεν γνωρίζω τι τελικά θα γίνει. Βλέπω δύσκολο το μέλλον της βιομηχανίας ξύλου στη χώρα μας. Θα πρέπει να αλλάξει δραστικά η θέση της ελληνικής Πολιτείας έναντι του ξύλου ως υλικού πρώτα-πρώτα. Κυρίως να γίνει μια καμπάνια δυνατή υπέρ του ξύλου και των προϊόντων του, από οικολογικής άποψης. Πολλά όμως σχετίζονται -και το καταγγέλλω- και από την κακή, την κάκιστη Δασική πράξη, που σήμερα δεν δουλεύει αποτελεσματικά, δεν αξιοποιούνται ορθά και δεν διαχειρίζονται όπως θα έπρεπε τα ελληνικά δασικά οικοσυστήματα. Δυστυχώς.

Το τμήμα Σ.Τ.Ξ.Ε. όμως ήταν και θα είναι εδώ δίπλα στη βιομηχανία ξύλου, και επίπλου. Αυτό που περισσότερο με εξοργίζει είναι οι αποφάσεις, με περιεχόμενο «τεχνολογικό» που σχετίζονται με τη βιομηχανία ξύλου και την παραγωγή. Και σήμερα ακόμη λαμβάνονται από άσχετους πολιτικούς και παρατρεχάμενους, χωρίς να ερωτώνται οι ειδικοί στο θέμα. Αυτό συμβαίνει σε όλα τα αντικείμενα. Στην Ελλάδα, «η πολιτική

έχει μεγάλο έλλειμμα στη λογική». Ελπίζω όμως ότι σε αυτή την τελευταία ευκαιρία που έχουμε τώρα (βλ. νέα κυβέρνηση), κάτι να γίνει, κάτι να βελτιωθεί: να αλληλάξουμε όλοι την κακή νοοτροπία μας. Αλλιώς ... καταστροφή και χτίσιμο ξανά από την αρχή!

Ερ: Θα προτρέπατε τους φοιτητές σας να φύγουν για να εργαστούν στο εξωτερικό ακόμα κι αν είχαν μια αντίστοιχη δουλειά στην Ελλάδα;

Απ: Και βέβαια όχι! Δεν υπάρχουν σήμερα πολλές θέσεις εργασίας στους κλάδους Ξ-Ε. Δεν μπορώ να μην το κάνω: είναι νέα παιδιά, τώρα ξεκινάνε τη ζωή τους, και είναι εγκλιματισμένα εδώ, στην απόγνωση, στη μιζέρια. Η ανεργία είναι το πιο εξευτελιστικό για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια ειδικά των νέων παιδιών. Συνεπώς, ναι προτρέπω και παρακινώ αποφοίτους μας σε θέσεις εργασίας στο εξωτερικό. Τι άλλο να κάνει;

Ερ: Το... άγχος σας για τη σχολή είναι...

Απ: Πάντα έχω άγχος, για όλα, έτσι είμαι ως άνθρωπος. Θέλω όλες οι εργασίες / υποχρεώσεις να γίνονται στην ώρα τους! Δεν το κρύβω, είμαι πολύ γερμανόφιλος σε θέματα δομής εργασίας & διάρθρωσης, και οι όποιες συνεργασίες μου με γερμανούς συναδέλφους μ' έχουν επηρεάσει καθοριστικά στην φιλοσοφία της εργασίας, του επαγγελματισμού. Το μεγαλύτερο άγχος μου στο ΤΕΙ είναι ο φόβος για ένα ατύχημα (ειδικά σπουδαστών) μέσα στα «δύσκολα» εργαστήριά μας, ειδικά στις μηχανικές κατεργασίες. Είναι μεγάλο άγχος πράγματι. Η Παναγιά μας φυλάει όμως! Τα λοιπά γίνονται εύκολα και γρήγορα, δεν ανησυχώ πράγματι διότι υπάρχει μια πολύ δυνατή ομάδα στο τμήμα, υπάρχει πολλή αγάπη / εκτίμηση και συναδελφικότητα, και πάρα πολύ know-how σε πολλά επιστημονικά, τεχνολογικά, σχεδιαστικά και διοικητικά θέματα.

Ερ: Η συμβουλή σας στους νέους σπουδαστές...

Απ: Μια συμβουλή έδωσα και δίνω στα νέα παιδιά (πολύ πριν την κρίση), δηλ. 3 αρετές απαιτούνται για να γίνεις πετυχημένος επαγγελματίας: α) να διακατέχεσαι από μέγιστο πάθος για αυτό που κάνεις, η δουλειά σου να είναι «διασκέδαση-fun», όχι αγγαρεία, β) θέληση, να έχεις δυνατή θέληση ότι θα πετύχεις τους στόχους, και το κυριότερο, γ) υψηλή εργατικότητα, να μην φοβάσαι τη δουλειά, να σε φοβάται η δουλειά, κάτι που λείπει σε αρκετούς από τους σημερινούς νέους. Μόνον έτσι πετυχαίνεις. Τώρα με την κρίση, προτείνω και κάτι άλλο: το πεδίο / αντικείμενο τους είναι ολόκληρος ο κόσμος, όλος ο πλανήτης και ευκαιρίες για τον άξιο υπάρχουν παντού / πάντοτε.

Ερ: Το ξύλο για εσάς είναι...

Απ: Το ξύλο είναι «το fun μου», είναι το αντικείμενο μου, είναι το άπιστευτο και αξεπέραστο. Είναι «το υλικό» που κάθε μέρα μαθαίνεις και κάτι νέο γ' αυτό. Το ότι το αγάπησα (το 1985), δευτεροετής φοιτητής στο ΑΠΘ τότε, και επέλεξα τη σχετική εξειδίκευση οφείλεται και στους δασκάλους μου στο Εργαστήριο Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων του ΑΠΘ, που μου εμφύσησαν την έρευνα ως ιδέα, ως έννοια. Θα ήταν μέγιστη παράλειψη να μην αναφερθώ και τους δύο ξένους καθηγητές μου: τους Prof. Raymond Young και Prof. Roger Rowell του Παν/μίου Wisconsin-Madison, που στάθηκαν μέντορες για να αγαπήσω βαθιά «το ξύλο ως σύμπλοκο». Τους οφείλω πάρα πολλή. Περνάω σήμερα πολλές ώρες μελετώντας για το ξύλο, και ειδικά για θέματα χημείας ξύλου και νέων προηγμένων προϊόντων ξύλου (νανοτεχνολογία + ξύλο, τροποποιημένη ξυλεία, κ.α.). Δεν τελειώνει όμως ποτέ η γνώση για το ξύλο! Ποτέ!

Σας ευχαριστώ ειλικρινά για τη συνέντευξη αυτή.

Μίνι βιογραφικό

Ο Δρ. Γεώργιος Μαντάνης, διδάκτωρ του Παν/μίου Wisconsin-Madison (ΗΠΑ) ανέλαβε το τρέχον ΑΕ 2012-2013, Προϊστάμενος του Τμήματος Σχεδιασμού και Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου του ΤΕΙ Λάρισας (Παράρτημα Καρδίτσας). Διαδέχεται τον κ. Γεώργιο Νταλή στη διοίκηση του τμήματος, μετά από την πετυχημένη θητεία του κ. Νταλού με πολλές δράσεις και σημαντικές πρωτοβουλίες. Έχει διατελέσει Προϊστάμενος τα έτη 2002-2006 όταν το τμήμα ήταν στα αρχικά έτη της ακαδημαϊκής ανάπτυξής του. Κατάγει από την Μυτιλήνη, κατέχει δίπλωμα Δασολόγου (ΑΠΘ) από το 1989. Σπούδασε στις ΗΠΑ με υποτροφία και τελείωσε το διδακτορικό του το 1994 στο Πανεπιστήμιο του Wisconsin. Επέστρεψε το 1994 και εκπλήρωσε τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις. Τα έτη 1996 και 1997, εργάστηκε στο Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών της Θεσσαλονίκης. Από το 1998 έως και το 2002 εργάστηκε ως ερευνητής στις βιομηχανικές εταιρείες ARI και MARLIT του ομίλου ACM Wood Chemicals στη Θεσσαλονίκη, στον τομέα των συγκολλημένων προϊόντων ξύλου. Από τον Οκτώβριο του 2002, υπηρετεί στο Τμήμα Σχεδιασμού και Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου του ΤΕΙ Λάρισας, και διαμένει οικογενειακώς στην Καρδίτσα. Είναι παντρεμένος με την φιλόλογο Π. Ζούγγου και έχει 2 παιδιά. Ο Δρ. Μαντάνης έως σήμερα έχει αξιόλογο επιστημονικό και τεχνολογικό έργο (www.teilar.gr/~mantanis/work.htm) που περιλαμβάνει >30 δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά κύρους και συνέδρια, δύο παγκόσμια διπλώματα ευρεσιτεχνίας και >80 τεχνικά άρθρα σε ελληνικά περιοδικά. Είναι επιστημονικός κριτής σε 5 ξένα έγκριτα journals και συμμετέχει στο Editorial board του επιστημονικού περιοδικού Wood Material Science & Engineering· κυρίως, το όλο έργο του τυγχάνει σήμερα ευρείας διεθνούς αναγνώρισης με περισσότερες από 300 διεθνείς παραπομπές. Ο Δρ. Γ. Μαντάνης είναι σήμερα ο 4ος σε σειρά Έλληνας ερευνητής, στο γνωστό αντικείμενο της τεχνολογίας ξύλου, με τις περισσότερες ξένες αναφορές (ετεροαναφορές) στη διεθνή βιβλιογραφία όλων των εποχών.